

72.

פרוטוקול מס' 1/56

מישיבת ועדת הכספים
התקיימה ביום ב', כ" בטיון, תשי"ד - 21.6.54 בשעה 10.45

- נכוחים : היו"ר י. גורי
 ח. אריאב
 י. בדר
 ג.מ. גניחובסקי
 ט. דיין
 א. הרצפלד
 ק. לוז
 ח. לסדן
 י. פורדר
 ג. ציזלינג
 ח. רובין

מזמנים: ד"ר לנדאו - מסבה למסובה על הכנסות המדינה.

מר ברוט - מטעם משרד סט ההכנסה.

ד"ר קיטרון } מטעם משרד המשפטים
מר הנגבי }

מר ספיבק - מטעם משרד המוצר.
מר ס. בזק - מזכיר הוועדה.

סדר-היום: (1) סיום הדיון בחוק הארנובה לפיצוי בזקי מלחמה (תיקון) תשי"ד - 1954;

(2) הדיון בחוק לתיקון פקודת סט ההכנסה, תשי"ד - 1954.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. גורי:

רצוני לברך את ד"ר לנדאו לפיכודו כמסנה למסובה על הכנסות המדינה ולאחל לו הצלחה בתפקידו.

חוק הארנובה לפיצויי בזקי מלחמה (תיקון) תשי"ד - 1954.

היו"ר י. גורי:
 בסדר לנו בחוק הארנובה להשלים איזו פלאכה על-ידי טחיקת טעיף שהוסמנו אותו לחוק, ואשר יצר בעיות פרוצידורליות. בעקבות הדין ודברים שהתנהלו בוועדה פניתי לוועדת הכנסת וביקשתי לעיין בבעיה, מה דינו של חוק

א.ד.

טהדיונים בו נטמילטו וטרם הונח על שולחן הכנסת, האם אפשר לחזור ולדון בו ואם לאו. אני הצגתי את השאלה באופן כללי ולא הצבעתי על חוק זה דוקא, בהתאם להסכמת הוועדה. בעקבות הבירורים הנוספים, שמעתי מפי הייעוץ המשפטי הסעיף זה אשר הוספנו, סעיף 19(ב), הוא מיותר, היות והזכות לפיצויים מובטחת בין כה וכה לפי החוק הקודם. אמנם האוצר, לאחר שהוברר הדבר, היה בדעתו לבקש את התיקון, אולם אני הצעתי כי נטחוק את הסעיף מבלי לדון בתיקון המוצע על-ידי האוצר. אם האוצר יפצא לנחוק להכניס תיקון, יעשה זאת בנפרד, והפעם נסיים את הדיון בחוק על-ידי כך שנוציא את הסעיף, וכך אותן הטאלות הפרוצידורליות שהיו צמודות לחוק זה דוקא יהיו בטלות ומבוטלות.

ד"ר קיטרוב: אם רוצים לומר זאת בפירוש כי הזכות לפיצויים שמורה - לא אתנגד.

היו"ר י. גורי: אני מציע את המחיקה, כי בעקבות הבירורים הפרוצידורליים בתעורר האוצר לענין זה ומציע במפורש תקנה הפוכה, שהזכות הזו לא תהיה מובטחת אלא על-ידי תשלום.

חוק זה מטתהה כבר שבועות מספר, ואם היטארות הסעיף או מחיקתו לא יגוררו בעקבותיהם הליכה לוועדת הכנסת - לא אתנגד לדיון. אם חבר אחד של הוועדה יודיע כי הענין חורג מגדרי הנושא ויהיה צורך לבקש את חוות-דעתה של ועדת הכנסת על כך - אתנגד להצעה. ואעמוד על מחיקת הסעיף.

האוצר מציע כי עבור נכסים שנויים אינו עולה על 600 לירות תשלום ארנונה בסכום של 2 ל"י.

א. ציזלינג: הצעת האוצר היא שאם חייב בטס לא שילם, הוא לא יהיה זכאי לקבל פיצויים. יתכן כי לאוצר לא יהיה כדאי להפעיל את האדמיניסטרציה עבור תשלום של 2 ל"י, ויש יסוד לחשוש כי אנשים יאבדו את זכותם לפיצויים. אם ייאמר, כי אדם אשר נתבע מטנו לשלם ולא שילם, רק אז לא יהיה זכאי לפיצויים - אני מוכן לקבל זאת.

אני הייתי מבכר כי יטאר הסעיף כפי שניסחנו אותו, כי הפטור לפי סעיף זה אינו שולל כשלעצמו מבעל הנכס שעליו חל הפטור את הזכות לקבלת פיצויים לפי חוק זה. אבל אני מוכן להסתפק בכך, כי היו"ר יודיע על ההסבר המשפטי, שיהיה לו יפוי-כח להודיע מעל במת הכנסת בטט המטטלה, כי המטטלה לא תטען טענה הפוכה.

ק. לוז: החוק בדרך-כלל טעון תיקון בענין יסודי מאוד. לפי החוק, כפי שהוא נוסח, הרי אין קטר בין תשלום הארנונה לבין הזכות לקבלת פיצויים. בחוק לא נזכרת הטלה "בטוח", ולדעתי יש לקטור את הזכות לקבלת פיצויים בתשלום הארנונה.

אם נקטור את הזכות לקבלת פיצויים בתשלום הארנונה, הרי אותו סעיף המדבר על נכסים שערכם עד 600 ל"י או עד 900 ל"י הוא לרעת בעלי הנכסים הקטנים. לפני שלוש שנים ניסחנו את החוק, אותן 600 הל"י אינן אותו הסכום כיום; נכס שהיה שווה אז 600 ל"י, שוויו מגיע היום ל- 2,500 ל"י, ובעליו היה מטור ולא שילם עבורו ארנונה. כיום הוא חייב בארנונה, ואם לא שילמה - הוא לא יהיה זכאי לפיצויים.

יש לכן לחייב את התיקונים הבאים:

- (1) לקטור את הזכות לקבלת פיצויים בתשלום הארנונה; בעלי
- (2) אותם נכסים שהיו פטורים לפי סעיף 19(ב), אלה צריכים לדעת סראט שאין להם זכות לקבלת פיצויים, בטקרה שפוטרים אותם לפי בקטתם;
- (3) את בעלי הנכסים הקטנים יש לחייב במינימום מסוים של תשלום על-סנת לבטח אותם, ולהקנות להם על-ידי כך זכות לקבלת פיצויים.

ד"ר קיטרנו: אני אסרתי - וזו תשובה לחבר-הכנסת ציזלינג - כי אני סבור שהחוק, כפי שהוא מנוסח, אינו מתנה את תשלום הפיצויים בארנונה. בית המשפט יכול לקבוע אחרת, גם אם יו"ר הוועדה ימסור על כך הודעה טעל במת-הכנסת. אני לכן מעדיף כי מה שהוועדה תחליט ייאמר במפורש בחוק.

לי נדקה כי כוונת הוועדה היא להפריד בין סעיף 19(ג) ו-19(ב). 19(א) נכסיה קטנים, שיהיו פטורים מתשלום ארנונה, ויהיו זכאים לפיצויים. אבל סאינד, בסעיף 19(ב) לחוק הקיים יש לכתוב, כי מי שפטור לפי (ג), בטקרה של פטור כזה - אם אני מבין את כוונת הוועדה - המוסד לא יהיה רשאי לקבלת פיצויים, להבדיל ממה שבאמר בסעיף קטן (א).

אני מבקש כי הוועדה תקבל החלטה, ואנו ננסח את הדבר כדי שלא תהיה אפשרות של אי-הבנה.

ד"ר לנדאו: אני מבקש להבהיר כמה נקודות. בחוק אמנם נאמר "שטוריו אינו עולה על 600 ל"י", אבל זה אינו/כי הכוונה לשווי המטריאלי; זהו דבר לגברי תיאורטי שאינו מתייטב עם סכום זה. עבור בית במקום ישוב חקלאי עושים את החישוב לפי לירה אחת לחדש לחדר, זאת אומרת 12 לירות לשנה לחדר, וסכום זה מכפילים ב-12, זאת עבור מבנים שנבנו בסנים 1932 עד 1940. אנו משלמים את הפיצויים לפי שווי של הנכס בשוק ביום שאירע הנזק.

חבר-הכנסת ציזלינג סבור שלא כדאי למשרד הארנונה לגבות סכום של 2 ל"י. לפי סקר שנערך באזור חיפה. מסתבר כי 72% מכלל המשלמים, משלמים ארנונה בשיעור של 0,5 ל"י עד 10 ל"י. 2 ל"י כדאי לנו לגבות, ונוסף על כך, מדוע נטכן בעלי נכסיה קטנים שלא יקבלו פיצויים?

אני מציע, לכן, לבטל סעיף 19(א), ולומר לעומת זאת: כל בית ארנונה.

הינ"ר י. גורי: דוטני כי העניין בסל לסיכום. אליבא דכל חברי הוועדה, שאין לפטור אדם בעל נכסים מחובה או מזכות. וכיוון שכן, מתעוררת השאלה אם יש להבטיח בחוק, שאף-על-פי שהם לא ישלמו, הם יהנו מהזכות, וזאת על-ידי סעיף נוסף. או למסוך על הנוטה הקיים, שלפי דעת היועץ המשפטי אמנם מבטיח זאת. אני מסכים כי אם רוצים להבטיח זאת, יש לומר זאת בחוק במפורש.

ד"ר קיטרנו: אם הדבר ייאמר במפורש בחוק, אפשר יהיה לטעון על כך בבית-משפט בחוקף.

א.ד.

היו"ר י. גורלי:
כדי ליטול כל ספק, מצביע ד"ר לנדאו על שורה בתקנות האומרת: שוויו של הנכס הוא הסכום שהיה מתקבל בעד הנכס במכירה טרצון, והכוונה לשווי לאחר שהנכס ניוזק. מאחר שהערכות הן כל-כך בטוחות לא מתקבל על הדעת שאדם יהיה פטור מכל תשלום. מכך מתבקשת הכספנה שצריך להטיל תשלום, ותשלום של 2 ל"י הוא אינו גבוה.

ד"ר לנדאו: אני מציע למחוק את הסעיף 19(א).

ד"ר קיטרנוב:
החוק הקיים מדבר גם על בנינים וגם על ציוד, מה יהיה איפוא גורל אותם הנכסים האחרים שערכם מגיע עד 1,000 ל"י?

ד"ר לנדאו: ישלמו עבורם לפי הסודד הרגיל.

א. ציזלינג:
אני נשאר בעמדותי כי עלינו להגיש את החומר בהתאם למה שסיכמנו בישיבה הקודמת. אם תוכנס הפסקה "בתנאי שהאוצר תבע את התשלום" - זה יהיה פוכן להתפטר, ולא אעמוד על הצעתי.

י. בדר:
כאשר דנו לראשונה בחוק זה נשמעה טענה, שזה אינו חוק ביטוח ואין כל קשר בין הפרטיה לבין תשלום הפיצויים. קשר זה לא היה קיים מכמה סיבות, האחת - כי אותם נכסים שנהרסו בימי הפליטה - בטרם נתקבל חוק זה - קיבלו פיצויים, למרות שלא שילמו את פרטיה, ואיט לא הטיל ספק בזכותם זו. הסיבה השנייה - כי אין שום יחס כמותי בין הארנונה לבין הפיצויים.

בעקרון הוא כי אין
אשר לביטוח חובה, הרי כל קשר בין תשלום החובה לבין קבלת הפיצויים, כי הוא צריך לקבלם גם אם לא שילם את הפרטיה, אלא שאת סכום הפרטיה יורידו לו מסכום הפיצויים, אחרת אין זה ביטוח חובה.

לתקנות "הסתנן" סעיף האומר, שאין מסלמים פיצויים אלא במקרה שאדם שילם את הארנונה. אני טוען שסעיף זה הוא "אולטררה ויירט" ואין לו יסוד חוקי. עתה רוצים להכניס לחוק את אותו סעיף שמציע חבר-הכנסת ציזלינג, שהוא מהווה מהפכה שלמה גם במוסגים של ביטוח חובה וגם בחוק הקיים. אני רואה בכך גישה פסקלית צרת-עין ולא צודקת.

אני מתנגד לכן לכל ההצעות שנשמעו כאן, ואני טוען כי החוק לא הסתנה ממה שהיה עד כה, ולא צריך להיות קשר בין הפיצויים לארנונה. את הארנונה יש לגבות באותם האמצעים הקיימים לגבי גביית מסים, ואת הפיצויים צריך לשלם בין אם שילם את הארנונה בזמן או לא. לו פיסהו היה מבקש קשר כזה לפני שלוש שנים היו מתנגדים לו בחריפות, והנה לפתע דורשים כך כדי להתחמק מתשלום פיצויים.

אני מתנגד קודם-כל לתשלום של 2 ל"י, מפני שסכום זה יכול להיות יותר גבוה ממה שהוא חייב. אני מציע כי השחרור מהתשלום ישאר, וכן כי החובה לשלם פיצויים למרות השחרור, תישאר.

היו"ר י. גורלי:
אם נקבל החלטה אחרת - האם תראה בכך עילה להתדיין בפני ועדת הכנסת? אם כן, אזיע אני למחוק את הסעיף.

י. בדר: אני מציע להעביר את העניין לוועדת הכנסת.

ד"ר קיטרון:

התוספת שהציע חבר-הכנסת ציזלינג אינה טובת לי, כיצד אפשר להבחין בין נכס השווה יותר מ-600 ל"י לבין נכס שערכו פחות מ-600 ל"י, ולדרוש כי התראת האוצר תהיה רק לגבי האחרון?

א. ציזלינג:

המחשבה היא כי עבור נכסים גדולים ימצא האוצר דרך לגבות את הארנונה.

א. הרצפלד:

אני בזמנו הצעתי תשלום סמלי של לירה אחת והייתי בגר שחרור. אני עומד על הצעה זו גם עתה. חבעיה שהוזכרה כאן, כי לאוצר לא יהיה כדאי להפעיל סגנון גביה עבור סכום קטן, אינה קיימת, כי הגביה לגבי נכס מסוים אינה נפרדת מלא קשורה בגביה עבור נכסים אחרים.

ל. בדר:

מדוע ענוד מבנים שערכם פחות מ-600 ל"י יקבלו פיצויים - לפי הצעת חבר-הכנסת ציזלינג - אפילו אם לא שולם עבורם, במקרה שלא בנה תביעה, ואילו לגבי בעלי-חיים יהיה דין שהם לא יקבלו פיצויים אם לא שולם עבורם. מדוע יהיה דין אחר לגבי נכסים אחרים?

ד"ר לנדמן:

יש להביא בחשבון כי המציאות בארץ נשתנתה, ולפי הצעה זו כל השיכונים, ששווי כל אחד מהם מגיע ל-3,000 ל"י, יהיו פטורים.

אני מציע לבטל את הענין של נכסים שערכם מגיע עד 1,000 ל"י, או לבטל את סעיף 19(א) ולהכניס סעיף אחד האומר: כל בנין, ששוויו לפי החוק עד 600 ל"י... ולא לכלול בו "נכסים האחרים".

ל. בדר:

מדוע בנין ולא נכס אחר?

א. ציזלינג:

אני לא התכוונתי בהצעתי להכדיל בין בנין לבין נכס אחר.

אני מסכים לתשלום סמלי, אבל אני תובע כי תוכנס פסקה בדבר הודעה טוקדט של האוצר.

ד"ר לנדמן:

בעקבות הצעתו של חבר-הכנסת ציזלינג וכדי לא להבדיל בין מבנה לבין נכס אחר, אני מציע כי ייאמר: כל נכס ששוויו אינו עולה על 350 ל"י - ישלם 2 ל"י.

היו"ר י. גורני:

אם הצעתו של חבר-הכנסת ציזלינג היתה מנוסחת כסעיף כולל, האם היתה לה התנגדות מצד האוצר?

ד"ר לנדמן:

אין לדרוש מהאוצר חובת הודעה, כיוון שיש אנשים המסתירים את רכושם.

אדם שלא הודיע - לא יהיה מבוטח.

היו"ר י. גורני:

לפי הפרינציפלים של ביטוח חובה - הוא יהיה מבוטח גם אם לא הודיע.

ד"ר קיטרון:

אר.

אני מעמיד להצבעה את הצעת חבר-הכנסת ברך להשאיר את הנוסח שהוצע לסעיף 19(ב) ולא

היו"ר י. גורני:

להכניס בו שינויים.

הצבעה

הצעת חבר-הכנסת ברך להשאיר את הנוסח שנמקל לסעיף 19(ב) המוסר: הפטור לפי סעיף זה אינו מולל, כשלעצמו, טבעל הנוסח שעליו חל הפטור את הזכות לקבלת פיצויים לפי חוק זה - נתקבלה.

ברך לגבאי: אני מבקש לשפור זכות הסתייגות לשר האוצר בנדון.

ק. לונז: סעיף 1(2) של החוק מכניס לחוק את המושג של ביטוח רשות לגבי ציוד שלא לצורך עסק. אני סבור כי אין מקום לכך בחוק המנוסח כולו על ביטוח חובה.

בעת הקריאה הראשונה של הצעת החוק הצעתי לכלול את בעלי החיים בהגדרה של "מלאי חקלאי", ולהוסיף בסעיף 2(ג) את הטלים: "בעלי חיים הנמצאים בידי חקלאי".

בחוק זה לא נאמר מאומה על בריכות הדמה. אדמה פטורה מארנובה, אולם משרד הארנובה גובה ארנובה עבור בריכות הדגים. הוא הדין לגבי ציבורות הטמזים באדמה. אני מבין כי שני עניינים אלה אינם קשורים בחוק, ויש לנסות לבררם באופן משפטי.

ברך לגבאי: סעיף 1(2) של החוק המכניס את המושג של ביטוח רשות בא לטפק את דרישותיהם של שני מוסדות חשובים: "הדסה" ומכון וייצמן. המיטות והציוד הרפואי של "הדסה" אינם משמשים לצרכי עסק והוא הדין לגבי הציוד העשיר של מכון וייצמן. סעיף זה בא כדי לתת אפשרות למוסדות אלה ליהנות מהביטוח. בתקנות ייאמר, כי שר האוצר רשאי לסייג כי יכול להצטרף זה.

בעלי חיים מהווים אחד מסוגי הצמחים שהם נמצאים בסכנה הגדולה ביותר; המסתובבים באים בדרך-כלל לגנוב את בעלי-החיים הנמצאים בישוב. אם נעביר סוג זה של נכסים ט-1% ל-1/2% יהיה ההפסד כפול, כיוון שאנו נוהגים לקבוע את השווי לפי הערכה של משרד החקלאות, אשר קובע מחיר של 50% מהמחיר הנורמלי.

בחוק נאמר "מתקנים" וזה כולל גם בריכות דגים.

דנין: יושבי הספר הם הסובלים ביותר ממכת ההסתובבות, ולכן יש להקל עליהם ולא להכביד. יש לפטור ישובים אלה מתשלום הארנובה או להטיל עליהם תשלום סמלי, ולא לחייב אותם לשלם אחוז יותר גבוה.

א. צ'ולינג: בדברי ד"ר לנדאו יש הגיון הפוך, והייתי רוצה לזכות פעם שבא-כח המשלה יהיה נציג של אינטרס הסדינה ולא של ההיבט. לדעתי ההגיון נוסר, כי יש להקל בכל מקום שהסיכון יותר גדול.

היו"ר י. גורני: אני מעמיד להצבעה את הצעת חבר-הכנסת לונז.

הצבעה

הצעת חבר-הכנסת לונז לומר בסעיף 2(ג): "יכול או מלאי של מספוח או בעלי-חיים" - נתקבלה.

אד.

יש צורך להכניס לחוק, כי תחולתו תהיה
ס-1 באפריל, 1954.

ג"ר לנרמן:

ה צ ה ה

הצעת כי תחולת החוק תהיה ס-1.2.54 - ג ת ק כ ל ה

הינ"ר י. גורני: עלי לציין, כי המשלה, כאשר היא מכניסה חוק, צריכה לחשוב מראש על כל תיקון שהיא רוצה להכניס בו. מקרה זה עשוי ללמד על כך, שלאחר שמסיימים את אדיון בחוק - אי-אפשר להכניס בו תיקונים.

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה, תשי"ד - 1954.

סעיף 15 - בסעיף 15 לפקודה, במקום "30 לירות" יבוא "45 לירות".

ח. דובנין: אני מציע: 60 לירות בתוספת העליה באינדקס יוקר-החיים.

י. גורני: אני מבקש כי האוצר יכין לנו טבלה שתראה איך התפתח בסכומים העניין של ניכויים וזיכויים, החל משנת 1948. כוונתי להוכיח בכך, כי הזיכוי שמציעים להעניק היום לאשה הוא בלירות ישראליות לא יותר גדול מאשר הניכוי שהוענק לה בשנת 1948, והכל מקום - אינו מספק את הפרש שחל בערך הכסף וגם בגובה הפורמלי של ההכנסה. אני מציע כי נקבל חומר מלא לא רק לגבי אשה, אלא גם על הילדים ועל יתר הפריבילגיות המספחתיות.

ח. אריאב: כאשר נקבל את הטבלה שתראה את ההקבלות של הזיכויים וניכויים אחרים דעתי גם לגבי סעיף זה.

סעיף 15(א) - בסעיף 15 לפקודה במקום "100 לירות" יבוא "120 לירות".

א. ציזלינג: בסעיף 15 ישנה תוספת של 50% ואילו בסעיף זה תוספת של 20% - מה הסיבה לכך?

מר ברוש: סעיף זה הוא אלטרנטיבה לחישוב בפרד של הכנסות הזוג, ומשתמשים בו לכן לעתים בדיירות מאד, כאשר לבעל יש הכנסה נמוכה מאד או שאין לו הכנסה כלל. אשר לגובה האחוז - זו בעיה שיש לשקול אותה.

סעיף 15(ב) - בסעיף 15 ב לפקודה יימחקו המלים "בבירור הכנסתו החייבת במס של".

ובמקום "יותר ניכוי של 180 לירות" יבוא "זכאי לזיכוי מס בסכום של 60 לירות".

י. גורני: מדוע במקום ניכוי של 620 ל"י נותנים זיכוי של 120 ל"י, ובמקום ניכוי של 180 ל"י נותנים זיכוי של 60 ל"י? מה היו שיקולים שם ומה היו כאן?

הינ"ר י. גורני: האם הכוונה היתה להחליף את הניכוי בזיכוי באופן אקוויולנטי, או שאגב החלפת השיטה נקבעה גם מדיניות חדשה לגבי המעייפה השונים? זוהי השאלה של חבר-הכנסת בדר והיא אינה נובעת אך ורק לסעיף זה.

א.ד.

מה ההבדל בין אשה עובדת לבין אשה ~~עובדת~~ לבעלה?

ח. ארליאב

אני מפנה את תשומת-לבו של סר ברוש כי
בטאלו שאלות לגבי סעיף 15ב' המחכות לתשובה.

היו"ר י. גורדי:

סעיף 15ג. - (א) ברישא, במקום 30 לירות בעד הילד
הראשון, 40 לירות בעד הילד השני, ובוא:
"45 לירות בעד כל אחד משלושת הילדים
הראשונים".

ח. רובינ: סעיף זה אומר כי לפי שיט שלושה ילדים ויותר -
ישלם יותר. האם לזאת ייקרא עידוד הילודה?
באנגליה הניכוי עבור ילד מגיע ל- 85 ל"ט, ויש הצעה כי בסידה
וההכנסה תגדל - בה בסידה יעלה הניכוי עבור ילד. אני סבור כי לא
יכולה להיות כל הרעה לגבי טעב של מספחות בעלי שלושה ילדים ועלה.

אני סבור כי הילד הסליסי צריך לזכות את
הוריו באותו זיכוי שהיה קיים עד כה, כלומר ב- 80 ל"ט לחדש. איני
רוצה להציע כאן הצעות מרחיקות לכת, אבל אני נוטה לחשוב כי יש
להוסיף על הזיכוי הסוצע כאן, כי הוא רחוק מלמצות את טעב ההתייקרות
הכללית.

י. פורדר: הסכום של 80 ל"ט יהיה נהוג עד כה לא היה
בו כדי להספיק, וכיצד אפשר לבוא עתה ולהקטין
את הסכום? אני מציע לבקש טאת האוצר לבדוק מחדש את הסעיף.

ח. לסרן: אני מציעה לחלק את הבעיה לשניים: קודם כל
להחליט אם מסכימים לסכום אחד, ורק אחר-
כך לקבוע מהו הסכום. האוצר חייב כאן את עצמו בסכום יותר גדול
עבור הילד הראשון, ובלבד שיהיה עליו לשלם עבור שלושת הילדים
הראשונים את אותו הסכום. ויתכן שהוא עשה כן בגלל נוחיות אדמיניסטרטיבית.

י. בדר: הזיכוי הסוצע עתה להורים שיש להם ילד אחד
הוא עתה ב-50% יותר גדול מזה שהיה קיים
עד כה; לגבי הורים שיש להם שני ילדים - יש תוספת זיכוי ב-30%.
הורים שיש להם שלושה ילדים קיבלו עד כה זיכוי של 150 ל"ט, ואילו
עתה הם יקבלו רק זיכוי של 135 ל"ט, זאת אומרת: הורדה ב-10%.
להורים שיש להם 4 ילדים תהיה הורדה ב-5%. אני סבור כי יש בכך
מסום אי-צדק ויש לתקן זאת.

אני סבור כי עלינו לראות כבעיה נפרדת
את טעבם של אלמן או אלמנה שיש להם ילדים. לאנשים אלה נגרמות הוצאות
סרובות ויש להתחשב בכך.

איני סבור כי האוצר איחד את הסכומים בגלל
נוחיות אדמיניסטרטיבית, כפי שאמרה חברת-הכנסת לסרן. סעיפים אלה
מתבטאים בטבלאות בהם כתובים הסכומים טראס. איש לא עושה את החישובים
הללו כיוון שיש לאוצר טבלאות טפורטות.

אשר לזיכוי הניתן עבור אשה - יש בהצעת
חוק זו העלאה לעומת ההצעה הקודמת, העלאה אשר מסקפת באופן מכני
את הסיכוי שחל בערך הכסף. אבל אם טוסיפים זיכוי עבור אשה - טדוע
לא ייעשה הדבר גם לגבי הילדים? בכל אופן, טדוע טורידים את הזיכוי
עבור הילדים?

א.ד.

ועדת הכספים
21.6.54

א. ציזלינג: אני מבקש לקבל הסבר על הנימוקים שהניעו את המחוקק להכניס את השינויים בחוק, וקודם כל הסבר לשינוי בגישה הסוציאלית לגבי מספר הילדים, בניגוד לעמדתה המוצהרת של הממשלה. כן אני מבקש לשמוע הנפקה לגבי ההפרטים של הזיכויים הטובים.

מר ברוש: כל ההצעות הללו, או רובן, מבוססות על ההטלחות של הוועדה ציבורית. הוועדה הציבורית השתתפו אנשים מכל החוגים, והוועדה המליצה על זיכוי אחד לגבי הילדים.

אשר לשאלת בדבר נוחיות אדמיניסטרטיבית עלי לציין כי הטבלאות שהוכנו על-ידי האוצר אינן מצביעות על ילדים במיוחד, אלא מדברות על בני-משפחה. ברור כי אם הזיכוי לגבי הילדים יהיה אחד, יהיה בכך נוחיות אדמיניסטרטיבית, אבל זה אינו נימוק מכריע. שר האוצר הודה בכך, כי על הזיכוי של הילד הסליטי יש להתווכח.

היו"ר י. גורי: פה מתנהלים שני זיכויים: זיכוי על הזיכוי שניתן למשפחה בסכום כולל, וזיכוי על השאלה הזו לגבי משפחות טובות. בעת הזיכוי נסמעה כאן טענה כי ערך הכסף ירד, ולכן צריך לתת הקלות. איני רוצה לוטר הכל בשאלה זו, אבל רצוני לרמוז על בעיה אחת. כאשר ערך הכסף יורד, הוא יורד גם לגבי תקציב הממשלה. כאן יש טובב ומטובב.

במסך השנתיים הללו שחררו תחילה 50% מתוספת היוקר; אחד שחררו - 70%, לאחר מכן - 80%, ועתה - 100%. בכך היה מסוים הקלה. עתה דורשים הקלה נוספת - ניחא, אבל נשאלת השאלה אם אפשר להכות את קרפת המדינה בשני שוטים, כי הרי בסוף של דבר היא לא תוכל לקיים את הסירותים. זו שאלה שיש לתת עליה תשובה.

מר ברוש: מה היה האחוז מהכנסתה של משפחה שלקחו אז, וכמה אנו מציעים לקחת לפי הצעה זו? אני אוכיח בטבלה, כי האחוז שאנו לוקחים כעת הוא יותר נמוך מאשר לקחנו לפי החוק הקיים. רק השוואה של המס שאנו דורשים לפי החוק הקיים למס שנדרוש לפי הצעת התיקון - רק השוואה זו היא סופית ומכרע.

15.ג. (ב) - "פסקה (ב) תימחק"

א. ציזלינג: סעיף קטן (א) בא להגן על אלמנה או אלמן וסעיף קטן (ב) על שני אנשים עובדים. אני סבור כי אין כל הצדקה לכך, מדוע במקרה של אלמן או אלמנה לא תהיה הגדלה, לפחות באותם הסעודים שנקבעו בסעיפים אחרים של החוק.

אשר לפסקה (ב) שמציעים למחוק אותה, הרי אני סבור כי הדבר אינו מוצדק, כיוון שיש לעודד עבודת שני אנשים במשפחה. עד כה נתנו לזוג עובד הקלה, כי התחטבו בעבודה שהם צריכים להעסיק עוזרת במסך ביתם במקרה שיש להם ילדים. ביטול הדבר הוא טענה אנטי-סוציאלית. איני יודע מדוע ועדת הכספים צריכה לקבל נקודת-השקפה שהיא אנטי-סוציאלית ואנטי-פועלית.

אני מציע לא רק שלא למחוק את פסקה (ב), אלא להגדיל את הסיעודים בפסקאות (א) ו-(ב) באופן פרופורציונלי להגדלה שנקבעה ביתר הסעיפים.

היו"ר י. גורי: אנו נקדיש את ישיבת יום ג' להמסך הדיון בחוק זה.